

วันนี้ (3 มกราคม 2566) เวลา 09.00 น. พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี เป็นประธานการประชุมคณะรัฐมนตรี ณ ตึกสันติไมตรี (หลังนอก) ทำเนียบรัฐบาล ซึ่งสรุปสาระสำคัญดังนี้

กฎหมาย

1. เรื่อง ร่างกฎกระทรวงยกเว้นค่าธรรมเนียมในแทนหนังสือสำคัญแสดงการขึ้นทะเบียนประกันสังคมและใบแทนบัตรประกันสังคม พ.ศ.
2. เรื่อง ร่างกฎกระทรวงการต่ออายุใบสำคัญการขึ้นทะเบียนตำรับยา พ.ศ.

เศรษฐกิจ-สังคม

3. เรื่อง รายงานการประเมินผลโครงการหรือแผนงานภายใต้พระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อแก้ไขปัญหา เยียวยา และฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคมที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 พ.ศ. 2563 รอบ 6 เดือน ครั้งที่ 2

เศรษฐกิจ-สังคม

3. เรื่อง รายงานการประเมินผลโครงการหรือแผนงานภายใต้พระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อแก้ไขปัญหา เยียวยา และฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคม ที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 พ.ศ. 2563 รอบ 6 เดือน ครั้งที่ 2

คณะรัฐมนตรีรับทราบตามที่กระทรวงการคลัง (กค.) เสนอ รายงานการประเมินผลโครงการหรือแผนงานภายใต้พระราชกำหนดให้อำนาจ กค. กู้เงินเพื่อแก้ไขปัญหา เยียวยา และฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคม ที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 พ.ศ. 2563 รอบ 6 เดือน ครั้งที่ 2 [เป็นการดำเนินการตามระเบียบ กค. ว่าด้วยการประเมินผลการใช้จ่ายเงินกู้เพื่อแก้ไขปัญหา เยียวยา และฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคมที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 พ.ศ. 2564 ข้อ 5 (3) ที่กำหนดให้คณะกรรมการประเมินผลการใช้จ่ายเงินกู้ตามพระราชกำหนด (คปก.) ประเมินผลโครงการและจัดทำรายงานเสนอต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีทราบทุกหกเดือน] สรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

1. สำนักงานบริหารหนี้สาธารณะได้ว่าจ้าง บริษัท ทริส คอร์ปอเรชั่น จำกัด และมูลนิธิสถาบันวิจัยนโยบายเศรษฐกิจการคลังเป็นที่ปรึกษาภายใต้โครงการจ้างที่ปรึกษาเพื่อติดตามประเมินผลโครงการหรือแผนงานภายใต้พระราชกำหนดฯ และได้ร่วมกันจัดทำรายงานการประเมินผลฯ ซึ่ง คปก. ได้เห็นชอบแล้วเมื่อวันที่ 26 กันยายน 2565 โดยมีโครงการทั้งสิ้น 1,108 โครงการ 3 แผนงาน ประกอบด้วย (1) เพื่อแก้ไขปัญหาการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด-19) (2) เพื่อช่วยเหลือ เยียวยา และชดเชยให้แก่ภาคประชาชน เกษตรกร และผู้ประกอบการ ซึ่งได้รับผลกระทบจากโควิด-19 และ (3) เพื่อฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคมที่ได้รับผลกระทบจากโควิด-19 ทั้งนี้ การประเมินผลจะสุ่มตัวอย่างโครงการ/แผนงาน จำนวน 400 โครงการ โดยพิจารณาคัดเลือกโครงการที่ดำเนินการแล้วเสร็จ จำนวน 100 โครงการ กรอบวงเงินที่คณะรัฐมนตรีอนุมัติ รวม 898,092.12 ล้านบาท

2. คปก. ได้จัดทำรายงานการประเมินผลฯ ระหว่างเดือนกรกฎาคม-ธันวาคม 2565 จำนวน 100 โครงการ ซึ่งมีกรอบวงเงินรวม 898,092.12 ล้านบาท ผลการเบิกจ่ายรวม 877,766.71 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 97.73 ของกรอบวงเงิน โดยทั้ง 100 โครงการ มีผลการดำเนินงานอยู่ในระดับดีมาก และสามารถสร้างมูลค่าผลกระทบต่อเศรษฐกิจ จำนวน 2,916,074.47 ล้านบาท มีรายได้กลับคืนภาครัฐจากการเก็บภาษี จำนวน 562,869.84 ล้านบาท รวมถึงเกิดความคุ้มค่า 3.55 เท่า โดยมีผลการประเมินระดับแผนงาน สรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

2.1 แผนงานที่ 1 แผนงาน/โครงการที่มีวัตถุประสงค์ทางการแพทย์และสาธารณสุข เพื่อแก้ไขปัญหาโควิด-19

2.1.1 การประเมินผลโครงการ จำนวน 26 โครงการ กรอบวงเงินรวม 55,086.52 ล้านบาท มีผลเบิกจ่ายรวม 51,046.76 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 92.66 ของกรอบวงเงิน มีผลการดำเนินงานอยู่ในระดับดีมาก และผลการประเมินตามหลักเกณฑ์การประเมินทั้ง 5 ด้าน ประกอบด้วย ความสอดคล้องและความเชื่อมโยง ประสิทธิภาพ ประสิทธิผล ผลกระทบ และความยั่งยืน อยู่ในระดับดี

2.1.2 ผลกระทบต่อเศรษฐกิจและสังคม เช่น โครงการค่าตอบแทน เยียวยา ชดเชย และเสี่ยงภัย สำหรับการปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) ในการเฝ้าระวัง ป้องกัน และควบคุมโควิด-19 ในชุมชน และโครงการจัดหาวัคซีนป้องกันโควิด-19 สำหรับบริการประชาชนในประเทศไทย เพิ่มเติม 35 ล้านโดส ส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจ จำนวน 63,559.74 ล้านบาท มีรายได้กลับคืนภาครัฐจากการเก็บภาษี จำนวน 12,267.03 ล้านบาท และส่งผลกระทบทางสังคม เช่น เพิ่มความสามารถในการรองรับผู้ป่วยและผู้มีความเสี่ยงติดเชื้อโควิด-19 เกิดการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมด้านการดูแลสุขภาพมากขึ้น และลดภาระค่าใช้จ่ายให้กับประชาชนกลุ่มเสี่ยงและประชาชนที่ติดเชื้อโควิด-19

2.1.3 ปัญหาและอุปสรรค เช่น (1) ฐานข้อมูลของ อสม. และระบบสารสนเทศ งานสุขภาพประชาชนไม่ได้รับการปรับปรุงให้เป็นปัจจุบัน ทำให้ไม่สามารถโอนเงินค่าตอบแทน เยียวยา ชดเชย และเสี่ยงภัย สำหรับการปฏิบัติงานของ อสม. (2) การส่งต่อผู้ป่วยโควิด-19 มีความซ้ำซ้อนและล่าช้า และ (3) ประชาชนเกิดความสับสนและเข้าใจผิดเกี่ยวกับข้อมูลข่าวสารของโครงการ

2.1.4 ข้อเสนอแนะ เช่น (1) ควรตรวจสอบและปรับปรุงฐานข้อมูลของ อสม. ให้มีความถี่มากขึ้น (2) จัดทำระบบฐานข้อมูลกลางด้านสาธารณสุขของประเทศที่สามารถสนับสนุนการรักษาและส่งต่อผู้ป่วยเพื่อลดความซ้ำซ้อนและความล่าช้าในการส่งต่อผู้ป่วย (3) ควรมีการบูรณาการระหว่างสถานพยาบาลภาครัฐ และภาคเอกชนเพื่อให้สามารถตัดสินใจสั่งการและใช้ทรัพยากรร่วมกันได้เมื่อเกิดภาวะฉุกเฉิน และ (4) ควรกำหนดมาตรการการบริหารสื่อประชาสัมพันธ์และข้อมูลข่าวสารในภาวะฉุกเฉินเพื่อให้การสื่อสารถึงประชาชนเป็นไปในทิศทางเดียวกันรวมถึงกำหนดมาตรการลงโทษที่รุนแรงสำหรับผู้ที่ไม่ให้ข้อมูล ข่าวสาร หรือความเห็นที่อาจทำให้เกิดความเข้าใจผิด

2.2 แผนงานที่ 2 แผนงาน/โครงการที่มีวัตถุประสงค์เพื่อช่วยเหลือ เยียวยา และชดเชย ให้กับภาคประชาชน เกษตรกร และผู้ประกอบการ ซึ่งได้รับผลกระทบจากโควิด-19

2.2.1 การประเมินผลโครงการ จำนวน 17 โครงการ ครอบคลุมเงินรวม 669,688.03 ล้านบาท มีผลเบิกจ่ายรวม 667,393.81 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 99.65 ของกรอบวงเงิน โดยมีผลการดำเนินงานอยู่ในระดับดีมาก และผลการประเมินตามหลักเกณฑ์การประเมินทั้ง 5 ด้าน ประกอบด้วย ด้านความสอดคล้องและความเชื่อมโยง ด้านประสิทธิภาพ ด้านประสิทธิผล และด้านผลกระทบ อยู่ในระดับดี ส่วนด้านความยั่งยืนอยู่ในระดับพอใช้เนื่องจากโครงการมีลักษณะเป็นการช่วยเหลือเยียวยาในระยะสั้นเพื่อให้กลุ่มเป้าหมายได้มีช่วงเวลาในการปรับตัวกับสถานการณ์แต่กลุ่มเป้าหมายปรับตัวกับสถานการณ์ได้เพียงส่วนน้อยจึงไม่ส่งผลให้เกิดความยั่งยืน

2.2.2 ผลกระทบต่อเศรษฐกิจและสังคม เช่น โครงการเพิ่มกำลังซื้อให้แก่ผู้มีบัตรสวัสดิการแห่งรัฐและโครงการเพื่อช่วยเหลือ เยียวยา และชดเชยให้แก่ประชาชน ซึ่งได้รับผลกระทบจากการระบาดของโควิด-19 ส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจ จำนวน 2,156,189.28 ล้านบาท มีรายได้กลับคืนภาครัฐจากการเก็บภาษี จำนวน 416,212.00 ล้านบาท และส่งผลกระทบต่องานสังคม เช่น เพิ่มความสามารถในการรักษาสภาพคล่องของธุรกิจ รักษาการจ้างงานของภาคธุรกิจและชะลอการเกิดหนี้เสียของภาคธุรกิจ

2.2.3 ปัญหาและอุปสรรค เช่น (1) หน่วยงานดำเนินโครงการมีบทบาทและหน้าที่ ไม่สอดคล้องกับลักษณะการดำเนินโครงการ และไม่มีความพร้อมในด้านทรัพยากรในการดำเนินโครงการ (2) การทุจริตของผู้เข้าร่วมโครงการ (3) การมีข้อจำกัดและความเหลื่อมล้ำทางด้านเทคโนโลยี รวมทั้งความเสถียรของสัญญาณอินเทอร์เน็ตที่แตกต่างกันในแต่ละพื้นที่ (4) ฐานข้อมูลประชาชนของแต่ละหน่วยงานไม่เชื่อมโยงกันและไม่มี การปรับปรุงให้ทันสมัยและเป็นปัจจุบัน และ (5) ผู้ประกอบการส่วนใหญ่มีมุมมองว่าหากเข้าร่วมโครงการของภาครัฐ จะเป็นการเปิดเผยข้อมูลด้านรายได้และส่งผลกระทบต่อเสียภาษี จึงหลีกเลี่ยงการเข้าร่วมโครงการ

2.2.4 ข้อเสนอแนะ เช่น (1) หน่วยงานผู้รับผิดชอบโครงการควรเตรียมความพร้อมและมีทรัพยากรที่เหมาะสมในการให้บริการประชาชน (2) ควรกำหนดมาตรการป้องกันการทุจริตโดยมี บทลงโทษที่รุนแรงและเห็นผลเร็ว (3) ควรมีหน่วยงานภาครัฐหรือภาคเอกชนเข้ามาช่วยดำเนินงานโครงการ เช่น การลงทะเบียน การกระจายข้อมูลข่าวสาร และการให้ความรู้เกี่ยวกับโครงการ (4) ควรมีระบบฐานข้อมูลแบบรวม ศูนย์และมีฐานข้อมูลเป็นปัจจุบันอยู่เสมอ และ (5) ควรสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดเก็บภาษีและมาตรการทาง ภาษีที่สามารถช่วยเหลือผู้ประกอบการในภาวะวิกฤตเพื่อสร้างความมั่นใจในการเข้าร่วมโครงการ

2.3 แผนงานที่ 3 แผนงาน/โครงการที่มีวัตถุประสงค์เพื่อฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคมที่ได้รับผลกระทบจากโควิด-19

2.3.1 การประเมินผลโครงการ จำนวน 57 โครงการ กรอบวงเงินรวม 173,317.57 ล้านบาท มีผลเบิกจ่าย 159,326.14 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 91.92 ของกรอบวงเงิน โดยมีผลการดำเนินงานอยู่ในระดับดีมาก และผลการประเมินตามหลักเกณฑ์การประเมินทั้ง 5 ด้าน ประกอบด้วย ด้านความสอดคล้องและความเชื่อมโยง ด้านประสิทธิภาพ ด้านประสิทธิผล และด้านผลกระทบ อยู่ในระดับดี ส่วนด้านความยั่งยืนอยู่ในระดับพอใช้ เนื่องจากโครงการเป็นลักษณะการพัฒนาอาชีพและการจ้างงานระยะสั้น กลุ่มเป้าหมายที่เข้าร่วมโครงการจึงนำองค์ความรู้จากการพัฒนาอาชีพไปต่อยอดสร้างอาชีพได้เพียงบางส่วนเท่านั้น ส่งผลให้โครงการไม่เกิดความยั่งยืน

2.3.2 ผลกระทบต่อเศรษฐกิจและสังคม เช่น โครงการพัฒนาพื้นที่ต้นแบบการพัฒนาคุณภาพชีวิตตามหลักทฤษฎีใหม่ประยุกต์สู่ “โคก หนอง นา โมเดล” โครงการคนละครึ่ง และโครงการกำลังใจ ส่งผลกระทบทางเศรษฐกิจ จำนวน 696,325.45 ล้านบาท มีรายได้กลับคืนภาครัฐ จำนวน 134,390.81 ล้านบาท และส่งผลกระทบทางสังคม เช่น รักษาระดับการจ้างงาน เกิดแปลงต้นแบบเพื่อการเรียนรู้ในด้านเกษตรทฤษฎีใหม่ และพัฒนาแหล่งกักเก็บน้ำและระบบชลประทาน

2.3.3 ปัญหาและอุปสรรค เช่น (1) หน่วยงานมีภารกิจไม่เหมาะสมกับลักษณะการดำเนินโครงการและไม่มีความพร้อมด้านทรัพยากร (2) ระบบในการให้บริการประชาชนมีความเสี่ยงเรื่องความไม่เสถียรเมื่อมีการใช้งานจำนวนมาก และ (3) การประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารของโครงการไม่ครบถ้วนถูกต้อง และผู้ประกอบการบางส่วนไม่ต้องการเข้าร่วมโครงการเนื่องจากต้องเสียภาษี ทำให้มาตรการบางส่วนอาจไม่ประสบความสำเร็จ

2.3.4 ข้อเสนอแนะ เช่น (1) ควรมอบหมายหน่วยงานที่มีภารกิจให้บริการประชาชนซึ่งจะมีทรัพยากรที่พร้อมและเหมาะสม (2) ควรพัฒนาระบบเทคโนโลยีให้สามารถรองรับการทำธุรกรรมจำนวนมาก และให้ความสำคัญกับความมั่นคงปลอดภัยของระบบเทคโนโลยีและการปกป้องข้อมูลของประชาชน และ (3) มุ่งเน้นการสื่อสารข้อมูลบนสื่อหลัก เช่น สื่อโทรทัศน์และวิทยุเพื่อป้องกันปัญหาการได้รับข้อมูลข่าวสารเท็จ และสามารถเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายได้อย่างทั่วถึง